

Dendrologický průzkum

„Územní studie zastavitelné plochy Z69 a navazujících ploch v k. ú. Klokočov u Příbora“

V Beňově, červenec 2016

Mgr. Stanislav Mudra Beňov 8 750 02 Přerov DIČ: CZ6807220299 IČ: 66341531	tel: 581701195 mobil: 605174707 info@seeb.cz www.seeb.cz
--	--

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Obecná charakteristika území	4
2.1	Potenciální přirozená vegetace	4
2.2	Současná vegetace	5
3.	Metodika dendrologického průzkumu	5
4.	Vyhodnocení	5
4.1	Celkové zhodnocení záměru z hlediska dendrologie	5
4.2	Návrh využití dřevin v území	8
5.	Závěr	9
6.	Seznam příloh.....	10
7.	Seznam použité literatury.....	10

1. Úvod

Dendrologický průzkum byl zpracován na žádost zadavatele jako podklad pro územní studii zájmových ploch v k. ú. Klokočov u Příbora. Dendrologický průzkum spočívá v inventarizaci dřevin za účelem stanovení limitů území pro jeho další využití.

Podkladem pro vypracování dendrologického průzkumu byly digitální mapy poskytnuté zadavatelem a vlastní terénní šetření.

Vlastní průzkum probíhal mezi 30. květnem a 24. červnem 2016.

Identifikační údaje

Název akce: Územní studie zastavitelné plochy Z69 a navazujících ploch
v k. ú. Klokočov u Příbora

Umístění: městská část Klokočov

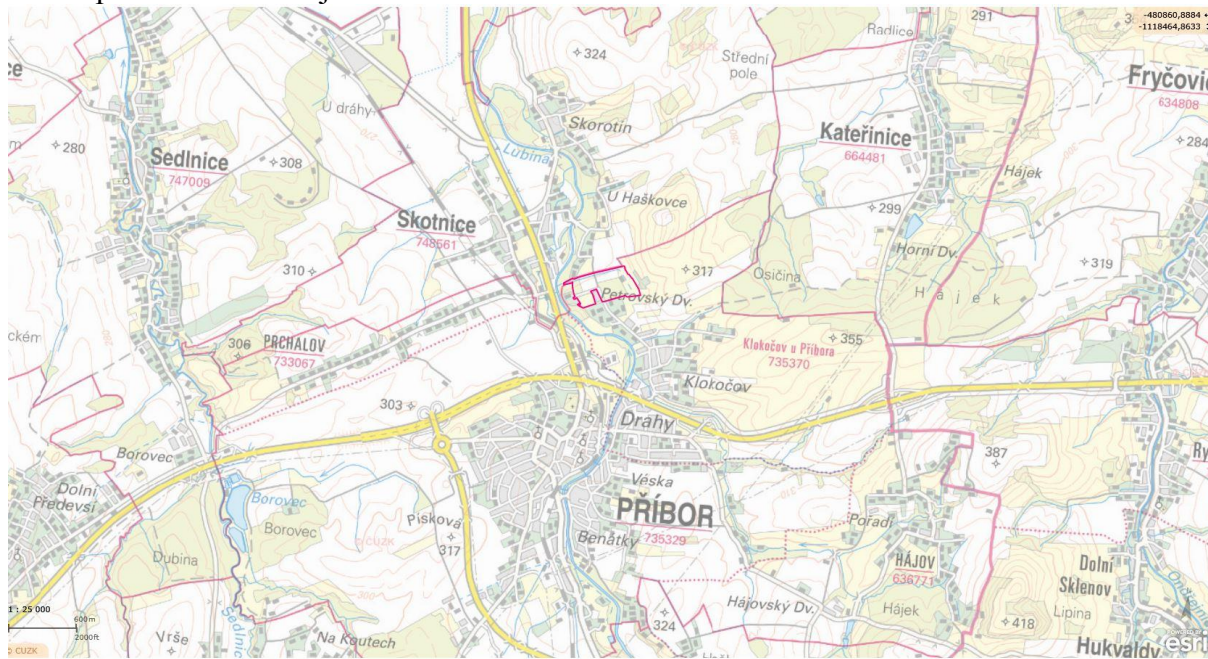
Zadavatel: **Město Příbor**
náměstí S. Freuda 19
742 58 Příbor

Zhotovitel: Mgr. Stanislav Mudra
Beňov 8
750 02 Přerov

Vypracoval: Mgr. Michaela Vallová
Přestavlky 7
783 57 Tršice

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Záměr se nalézá na levém břehu Lubiny v městské části Klokočov. Zeleň je v území zastoupena lemy komunikací a odvodňovacího systému struh. Východní okraj území přechází do svahů Hončovy hůrky (338 m n. m.). Území je vymezeno zájmovými pozemky města Příbor při severním okraji městské části Klokočov.

Poloha zájmové plochy v měřítku 1:25000 (<http://mapy.nature.cz>)

2.1 POTENCIÁLNÍ PŘIROZENÁ VEGETACE

Dotčené území je vymezeno v mapách potenciální vegetace jako Střemchová jasanina (*Pruno - Fraxinetum*) místy v komplexu s mokřadními olšinami (*Alnion glutinosae*), na kterou dále od území navazuje lipová dubohabřina (*Tilio - Carpinetum*).

Střemchová jasanina je charakterizována jako jasanový nebo olšovo-jasanový luh širokých rovinatých niv menších řek a potoků vázaný na glejové půdy s pomalu proudící podzemní vodou v pahorkatinném, zřídka až podhorském stupni.

Dominantní dřevinou střemchových jasin je jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*). Téměř pravidelně bývá přimíšen dub letní (*Quercus robur*), popř. střemcha hroznovitá (*Padus avium*), řidčeji javor mléč (*Acer platanoides*) nebo lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Druhově velmi pestré keřové patro tohoto společenstva bývá velmi silně vyvinuto, jeho pokryvnost přesahuje většinou 50 %. Nejvyšší stálosti a dominance zde dosahuje střemcha hroznovitá, brslen evropský (*Euonymus europaea*), jasan ztepilý a bez černý (*Sambucus nigra*). Časté jsou též javor klen (*Acer pseudo-platanus*), javor mléč (*Acer platanoides*), meruzalka červená (*Ribes rubrum*), svída krvavá (*Cornus sanguinea*), líska obecná (*Corylus avellana*) a lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Bylinné patro je druhově velmi pestré.

2.2 SOUČASNÁ VEGETACE

Stav současné vegetace je z hlediska dendrologie dán výskytem dřevin, jak je zaznamenán dle uvedené metodiky v příloze č. 1 průzkumu. Porosty byly při inventarizaci nalezeny na pozemcích parc. č. 630/3, 631, 632/1, 632/2, 633/2, 634, 635/2, 635/8, 638/4, 651/2, 653/2 v katastrálním území Klokočov.

3. METODIKA DENDROLOGICKÉHO PRŮZKUMU

Podkladem pro vypracování dendrologického průzkumu byly digitální mapy poskytnuté zadavatelem a vlastní terénní šetření.

U solitérně rostoucích stromů byly sledovány následující hodnoty:

- pořadové číslo
- latinský a český název
- obvod kmene (cm) měřený ve výšce 1,3 m nad zemí
- výška koruny (m)
- zdravotní stav dřeviny, případné poškození
- poznámka o typu porostu

U zapojených porostů dřevin bylo sledováno:

- pořadové číslo
- latinský a český název
- plocha porostů (m²)
- max. výška porostu (m)
- pokryvnost porostu (%)
- zdravotní stav dřeviny, případné poškození
- poznámka o typu porostu

Dále bylo zaznamenáno místo určení katastru a parcely, na která se dřevina nachází.

4. VYHODNOCENÍ

4.1 CELKOVÉ ZHODNOCENÍ ZÁMĚRU Z HLEDISKA DENDROLOGIE

Alej bříz (stromy č. 1- 26)

Celkově se jedná o stromy dobrého zdravotního stavu, výjimečně je některý jedinec vzrůstu šikmého s nižší stabilitou. Břízy na okraji porostu plochy č. 37 mají v důsledku omezeného prostoru sníženou košatost koruny. Tyto je nutné vhodným zásahem do plochy č. 37 uvolnit a umožnit jejich vyrovnaný růst. Stromy jsou průměrného stáří z hlediska dožití druhu.

Alej dubů (stromy č. 28, 29, 31-36)

Jedná se o stromy dobrého zdravotního stavu a nižšího věku z hlediska dožití druhu.

Soliterní dub (strom č. 30)

Vzrostlý strom dobrého zdravotního stavu, který tvoří jeden z dominantních prvků zájmového území.

Plocha č. 37 (porost zahradnictví)

Husté kultury původně pocházející z plochy zahradnictví. Dřeviny a keře jsou vysázeny v hustém sponu v řadách. Dřeviny jsou špatného zdravotního stavu. Ten vychází z vysoké hustoty výsadby, kdy dochází k samozreďování a špatnému tvarování jedinců. Místy jsou zastíněny přerostlými nálety. Jedinci mají vysoce nasazené koruny a slabé kmeny. Celkově budí dojem zanedbaných kultur. Porost na jižní straně utlačuje alej bříz.

Plocha č. 38

Jedná se o porosty náletů, které jsou charakteristické svou rozvolněností. Místy může jít i o pozůstatky výsadeb zahradnických kultur. Z hlediska perspektivy se jedná o poměrně vhodnou plochu pro úpravy a vytvoření plochy rozvolněné zeleně.

Plocha č. 39

Zahrnuje porosty okolo odvodňovacího kanálu. Porosty jsou náletové a druhově rozmanité. Jsou zde zastoupeny keře.

Plocha č. 40, 41

Porosty původně zahradnické výsadby bez prořezávky jsou husté, přestárlé a koruny stromů nabývají štíhlého tvaru bez spodního rozvětvení. Dochází zde k odumírání slabších jedinců i méně konkurenčně zdatných druhů v procesu sukcese. Značná stěsnanost porostů ani po prořezávce neumožní košatý vzrůst stávajících dřevin.

Plocha č. 42

Porosty původně zahradnické výsadby tvořené habrem a javorem, které jsou prořezány do řad. V budoucnu je nutné provést ještě razantnější prořezání kultury, čímž se dají částečně kompenzovat růstové vady vzniklé v hustém zápoji. V podrostu jižní části plochy jsou lokalizovány nálety ořešáku královského.

Plocha č. 43

Jedná se o porosty zahradnictví, které v současnosti tvoří přerostlý a přestárlý, značně zanedbaný porost. Ve východní polovině plochy se nachází převážně habrové porosty vhodné pro založení pařeziny (výmladkový les). Tato plocha se jeví v případě brzkého zásahu jako perspektivnější v porovnání s plochami 37, 40 a 41. Je zde možné vybrat kosterní jedince či jejich skupiny a začlenit je do budoucí kompozice území.

Soliterní vrba (dřevina č. 44)

Keř vrby křehké nízkého vzrůstu je lokalizovaná na severním okraji mokřadního bylinného společenstva v blízkosti příjezdové komunikace k stávající střelnici.

Vrbový porost (dřeviny č. 45)

Porost *Salix caprea* s podrostem náletových dřevin zastoupených třešní, jasanem, lípou a ořešákem královským se nachází na severním okraji odvodňovacího kanálu nedaleko areálu

střelnice.

Břehové porosty odvod. kanálu (plocha č. 46)

Nižší náletový porost v břehových partiích odvodňovacího páteřního kanálu. Nálety tvoří především vrby (*Salix fragilis*, *Salix caprea*) doplněné porosty s druhovým zastoupením rodu *Prunus*, *Populus tremula*. V keřovém patru jsou zastoupeny především porosty *Rosa canina* a *Sambucus nigra*.

Břehové porosty odvod. kanálu (plocha č. 47)

Dobře vyvinuté stromové patro v druhovém složení *Populus tremula*, *Salix caprea*, *S. fragilis*, *Acer pseudoplatanus* podél odvodňovacího kanálu tvoří výrazný prvek krajiny. Střední patro porostu je tvořeno nálety topolu osiky, střemchy, vrby, dubu letního. V keřovém patře jsou zastoupeny především *Rosa canina*, *Sambucus nigra* a *Crataegus macrocarpa*.

Nálety u plotu chatové osady (plocha č. 48)

Nálety habru a břízy při severovýchodní okraji chatové osady mají dobrý zdravotní stav. Jedná se však o neperspektivní skupinu dřevin vyrůstající na hranicích neudržovaných pozemků.

Břehové porosty odvod. kanálu (plocha č. 49)

Jedná se o rozvolněný porost podél odvodňovacího kanálu. Dominantním druhem náletových dřevin je *Prunus avium*, dále jsou zastoupeny především druhy *Salix caprea*, *Alnus glutinosa*, *Quercus robur* a směrem k objektu střelnice i akát (*Robinia pseudoacacia*).

Stromový lem (plocha č. 50)

Podél polní cesty severně od zástavby Klokočova se nachází vzrostlé stromové porosty s mohutnějšími jedinci. Stromový lem zasahující na pozemky dotčené územní studií tvoří především druhy *Carpinus betulus*, *Quercus robur* a *Tilia cordata* s porosty *Robinia pseudoacacia*.

Porosty střelnice (plochy č. 51-54 a stromy č. 55-74)

Starší porosty v areálu stávající střelnice mají špatný zdravotní stav, dochází u nich k postupnému rozpadu z důvodu dosažení vyššího věku. Zeleň v druhovém složení *Populus tremula*, *Salix caprea*, *S. fragilis* a *Betula pendula* je na okraji své živostnosti. Vhodná je jejich údržba z hlediska statiky a postupné nahrazení ve funkci hlukové clony.

Plocha 52 je tvořena z většiny mladšími jedinci náletu *Betula pendula* stejně jako plochu č. 51 tvoří nálety mladších jedinců *Populus tremula*. Obě plochy je nutné podrobit výchovnému zásahu spočívajícím v proředění a zajištění stability porostu do budoucna. Plocha č. 54 zaslouží podobný zásah, i když se zde jedná o starší jedince.

Porosty na ploše bývalých zahradnických kultur obecně

Hustý zápoj porostů zahradnických kultur vznikl zanedbáním péče. V řadových porostech dochází vlivem kompetice o zdroje k prosychání a odumírání dřevin a dochází zde k procesu samozředění. Celkově jsou jednotliví jedinci v habitatově nevhodném stavu vzniklým hustým zápojem. Tento stav se projevuje vysokým nasazením řídkých korun a tenkými kmeny

neodpovídajícími věku a výšce. Důsledkem tohoto stavu je pak snížená stabilita jednotlivých jedinců i nižší odolnost vůči okolním vlivům v případě prokácení.

Nutno podotknout, že i v popsáných porostech lze narazit na jedince s vyšší dendrologickou hodnotou, vymykající se výše popsanému stavu, které by bylo možné využít jako kostru plánovaných úprav.

V plochách s nižší hustotou jedinců a v plochách zarostlých zřejmě sukcesí se jedná o porosty přirozenějšího vývoje jednotlivých jedinců či jejich skupin, s kterými lze dále vhodně pracovat.

4.2 NÁVRH VYUŽITÍ DŘEVIN V ÚZEMÍ

Návrhy ke konkrétním plochám jsou zmíněny v kapitole 4.1 u jejich popisu. Níže jsou následně zmíněny i další obecné podněty.

- Zachovat stávající kosterní zeleň a solitery
- Zeleň střelnice v druhovém složení *Populus tremula*, *Salix caprea*, *S. fragilis* a *Betula pendula* je na okraji své životnosti a dochází zde k postupnému rozpadu dřevin. Vzhledem k potřebě jejího nahrazení a k potřebě zachování protihlukové funkce je nutné nahrazení provádět postupně se zachováním stávajících porostů na dožití. To může vyžadovat i sanační a zmalazovací řezy stávajících stromů pro prodloužení jejich životnosti. Zvláště je nežádoucí plošné kácení. Území poskytuje prostor pro vytvoření paralelní clony zeleně. Stávající husté nálety břízy a osiky proředit a provést výchovné zásahy vedoucí k jejich stabilizaci
- Pozůstatky zahradnictví v podobě hustého zápoje dřevin a keřů proředit a využít pro další účely. Individuálně je zde možné vybrat perspektivní jedince s nižší mírou deformace zápojem a větší šancí na stabilní a dlouhodobý vývoj. Plošné kácení těchto porostů je nevhodné
- Ztráty vzniklé pro živočichy kácením dřevin lze vhodně kompenzovat výsadbami v dalších zpracovávaných plochách.
- Při kompozicích a dalších výsadbách je vhodné vzhledem k přírodnímu charakteru území upřednostnit dřeviny geograficky a stanovištně původní a druhy se zvýšenou hodnotou pro živočichy (zejména ptactvo) nalézající se v dotčeném prostoru

5. ZÁVĚR

Z hlediska dendrologického potenciálu se jedná o území do jisté míry výjimečné složením stromové a keřové vegetace v krajinném prostoru. Kromě alejí a krajinářsky významné solitéry dubu je zde zastoupena běžná rozptýlená zeleň v podobě lemů liniových struktur (komunikací, vodních toků) s náletovým původem. Zde se kromě geograficky a stanovištně původních dřevin vyskytují *Robinia pseudoacacia* a *Acer negundo* jako zástupci nepůvodních druhů. Za běžnou je možné považovat i vegetaci v oblasti areálu střelnice, kde se jedná o řadu vzrostlých stromů, jenž jsou bohužel na konci své životnosti, a je zde patrné jejich poškození v důsledku stárí. Tyto porosty jsou v areálu doplněny nálety, a to zejména v oblasti valů a okrajových ploch.

Dendrologickou výjimečnost území podtrhují porosty v místě bývalého zahradnictví, kde došlo k opuštění kultur původních i exotických dřevin, jenž byly původním zahradnickým sortimentem.

V řadových porostech dochází vlivem kompetice o zdroje k prosychání a odumírání dřevin, a dochází zde k procesu samozředění. Celkově jsou jednotliví jedinci v habitatově nevhodném stavu vzniklým hustým zápojem. Tento stav se projevuje vysokým nasazením řídkých korun a tenkými kmeny neodpovídajícími věku a výšce. Důsledkem tohoto stavu je pak snížená stabilita jednotlivých jedinců i nižší odolnost vůči okolním vlivům v případě prokácení.

Vhodný způsob ošetření a zakomponování těchto porostů bude náročným úkolem.

6. SEZNAM PŘÍLOH

Fotodokumentace

Příloha č. 1. Inventarizační tabulka

Příloha č. 2. Výkresy Dendrologický průzkum, M 1:2000

Příloha č. 3. Fotodokumentace

7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Fuchsová V. eds (2012): Územní plán Příbora. Urbanistické středisko Ostrava s.r.o. 51 str.

Neuhäuslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přírodní vegetace České republiky. Academia Praha, 341p.

Neuhäuslová Z. et J. Moravec (eds.) (1997): Mapa přirozené potencionální vegetace ČR. – BÚ ČSAV, Průhonice.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Dále byly využity informace přístupné na internetových adresách:

<https://geoportal.gov.cz/>

<http://geoportal.cuzk.cz/>

[http:// www.biomonitoring.cz](http://www.biomonitoring.cz)